

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§8-9

Ἔτι δέ, ὦ βουλή, εἵπερ ἵππευσα, οὐκ ἂν ἦ ἔξαρκος ὡς δεινόν τι πεποιηκώς, ἀλλ' ἡξίου, ἀποδείξας ὡς οὐδείς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι. Ὅρῳ δέ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἵππευσάντων βουλεύοντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγούς καὶ ἱπάρχους κεχειροτονημένους. Ὡστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἡγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογίαν, ἢ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον. Περὶ μὲν τοίνυν αὐτῆς τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ, τι δεῖ πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι. Δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι μου. Ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογίαν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.

α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 3) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας **τις λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

1. Κατά τον Μαντίθεο το να έχει υπηρετήσει κανείς στο ιππικό την εποχή των Τριάκοντα δεν αποτελεί αιτία αποκλεισμού από το αξίωμα του βουλευτή.
2. Ο Μαντίθεος δηλώνει ότι ο μοναδικός λόγος της απολογίας του δεν είναι η κατηγορία, αλλά ο έλεγχος της συκοφαντίας των κατηγορών του.
3. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι στις «δοκιμασίες» ο ομιλητής πρέπει κυρίως να αντικρούει με επιχειρήματα τις κατηγορίες των αντιπάλων, όπως συμβαίνει και στις άλλες δικαστικές διαμάχες.

β. Να απαντήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. «**πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγούς καὶ ἱπάρχους κεχειροτονημένους**»: Σε ποιους ακριβώς αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «**αὐτῶν**»; (μονάδες 2)

2. «*Περὶ μὲν τοίνυν αὐτῆς τῆς αἰτίας*»: Σε ποια «*αἰτία*» αναφέρεται ο Μαντίθεος; (μονάδες 2)

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Πρὸς Σίμωνα Ἀπολογία §§2-3

Ο Σίμωνας οδήγησε τον ομιλητή στο δικαστήριο του Αρείου Πάγου, με την κατηγορία ότι ο τελευταίος τον είχε τραυματίσει, αποσιωπώντας, ωστόσο, το γεγονός ότι τη συμπλοκή με τον κατηγορούμενο την είχε προκαλέσει ο ίδιος για λόγους ερωτικής αντιζηλίας. Το απόσπασμα που ακολουθεί είναι από το προοίμιο.

Εάν, λοιπόν, κάποιοι άλλοι επρόκειτο να αποφασίσουν για μένα, πάρα πολύ θα φοβόμουν τη δίκη, επειδή βλέπω ότι και μαγειρέματα και τυχαία περιστατικά κάποτε γίνονται τέτοια, ώστε να συμβαίνουν στους δικαζόμενους πολλά αντίθετα προς την ορθοκρισία. Όμως, αφού ήρθα σε σας, ελπίζω να πετύχω το δίκαιο. Κυρίως αγανακτώ, κύριοι βουλευτές, γιατί θα αναγκαστώ να μιλήσω μπροστά σας για πράγματα, για τα οποία δε μιλούσα επειδή ντρεπόμουν, και ανέχτηκα τις αδικίες, αφού πολλοί επρόκειτο να γίνουν γνώστες της υπόθεσης μαζί με μένα. Επειδή όμως ο Σίμωνας με έφερε σε τέτοια ανάγκη, θα σας διηγηθώ όλα όσα έγιναν χωρίς να αποκρύψω τίποτα.

Μτφρ. Γ. Α. Ράπτης

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του αρχαίου διδαγμένου κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- **δεινόν**: Η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία προβλέπει ραγδαία της κακοκαιρίας τις επόμενες ώρες.
- **γνώμη**: Νιώθω για το καλό που μας έκανες!
- **κεχειροτονημένους**: Η των γυναικών άλλαξε τις ισορροπίες της οικογένειας.
- **καταψεύσασθαι**: Αποδείχθηκε πως οι μάρτυρες που κατέθεσαν στο δικαστήριο εναντίον του, ήταν στην πραγματικότητα
- **δύνωμαι**: Νιώθω μεγάλη ο πυρετός με έχει καταβάλει.

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφῶν, Κύρου Ἀνάβασις Βιβλ. 2, κεφ. 6 §§16-19

(έκδ. του Marchant, E.C. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1904, ανατ. 1961)

Η Κύρου Ἀνάβασις περιγράφει τη συμμετοχή σώματος 13.000 Ελλήνων μισθοφόρων (των Μυρίων), από τη στιγμή που εντάχθηκαν στον στρατό του Κύρου και συμμετείχαν στην εκστρατεία εκείνου κατά του αδελφού του, Αρταξέρξη. Μετά τον θάνατο του Κύρου, το ελληνικό στράτευμα βρέθηκε ακέφαλο εν μέσω εκατοντάδων χιλιάδων εχθρών. Οι Μύριοι κατόρθωσαν μετά από πολλές κακουχίες και περιπέτειες να φτάσουν στα παράλια του Εύξεινου Πόντου. Στο παρακάτω απόσπασμα ο Ξενοφώντας περιγράφει την προσωπικότητα του Πρόξενου του Βοιωτού.

Πρόξενος δὲ ὁ Βοιώτιος εὐθύς μὲν μειράκιον ὦν ἐπεθύμει γενέσθαι ἀνὴρ τὰ μεγάλα πράττειν ἱκανός· καὶ διὰ ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν ἔδωκε Γοργία ἀργύριον τῷ Λεοντίνῳ. Ἐπεὶ δὲ συνεγένετο ἐκείνῳ, ἱκανὸς νομίσας ἤδη εἶναι καὶ ἄρχειν καὶ φίλος ὦν τοῖς πρώτοις μὴ ἡττᾶσθαι εὐεργετῶν, ἦλθεν εἰς ταύτας τὰς σὺν Κύρῳ πράξεις· καὶ ᾤετο κτήσεσθαι ἐκ τούτων ὄνομα μέγα καὶ δύναμιν μεγάλην καὶ χρήματα πολλὰ· τοσούτων δ' ἐπιθυμῶν σφόδρα ἔνδηλον αὖ καὶ τοῦτο εἶχεν, ὅτι τούτων οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετὰ ἀδικίας, ἀλλὰ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ καλῷ ᾤετο δεῖν τούτων τυγχάνειν, ἄνευ δὲ τούτων μή. Ἄρχειν δὲ καλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν δυνατὸς ἦν· οὐ μέντοι οὕτ' αἰδῶ τοῖς στρατιώταις ἑαυτοῦ οὔτε φόβον ἱκανὸς ἐμποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ ἡσχύνετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας ἢ οἱ ἀρχόμενοι ἐκεῖνον· καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἦν φανερός τὸ ἀπεχθάνεσθαι τοῖς στρατιώταις ἢ οἱ στρατιῶται τὸ ἀπιστεῖν ἐκείνῳ.

μειράκιον: νεαρός, παλληκαράκι

ἡττᾶσθαι: να εἶναι κατώτερος

ἦλθεν εἰς ταύτας τὰς σὺν Κύρῳ πράξεις: πήρε μέρος στην εκστρατεία του Κύρου

ἐμποιῆσαι: να προσενήσει, να εμπνεύσει

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Ἐπεὶ δὲ συνεγένετο ἐκείνῳ ... δυνατὸς ἦν**».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

μειράκιον:	είναι	στο
μέγα:	είναι	στο
τοσούτων:	είναι	στο
τούτων:	είναι	στο
τυγχάνειν:	είναι	στο

(μονάδες 5)

β. «οὐ μέντοι οὐτ' αἰδῶ τοῖς στρατιώταις ἑαυτοῦ οὔτε φόβον ἰκανὸς ἐμποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ ἡσχύετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας ἢ οἱ ἀρχόμενοι ἐκεῖνον»: Στο παραπάνω απόσπασμα ο Ξενοφώντας περιγράφοντας την προσωπικότητα του Πρόξενου κάνει μία σύγκριση. Να εντοπίσετε τη συγκριτική λέξη (μονάδα 1) και να καταγράψετε τον α' και β' όρο σύγκρισης (μονάδες 4).

Μονάδες 10